

REGIJSKI CENTER ZA OBVEŠČANJE KRANJ V PREHODNEM OBDOBJU 1997-1998

Regional Information Centre Kranj in the Transitional Period (1997-1998)

Rajko Simič* UDK 351.86(497.4 Kranj)

Povzetek

V članku obravnavamo delovanje regijskega centra za obveščanje, ki deluje v sestavi uprave za obrambo Kranj. Regijski center predstavljamo kot najbolj izpostavljen del sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja, ki mora v regiji učinkovito opraviti operativno-komunikacijske naloge ob naravnih in drugih nesrečah ter drugih pojavih in dogodkih, pomembnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Abstract

The article focuses on the functioning of the Regional Notification Centre, which operates within the Kranj Defense Administration. The Regional Centre is the most exposed part of the observation, information and alert system, which is required to efficiently carry out operational and communication tasks upon the occurrence of natural and other disasters, as well as in other circumstances and events significant for protection against natural and other disasters.

Z uveljavitvijo nove zakonodaje, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, se je vsebinsko spremenila tudi vloga in namen regijskih centrov za obveščanje. Povečal se je obseg nalog in odgovornost glede na to, da regijski center povezuje vse opazovalne sisteme, pomembne za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, reševalne službe ter dežurne sisteme na območju Gorenjske.

Regijski center za obveščanje, ki deluje v sestavi uprave za obrambo Kranj (v nadaljevanju regijski center), sprejema klice v sili in druge klice na klicno številko 112 z območja 15 lokalnih skupnosti. V omenjenih lokalnih skupnostih živi približno 200 000 prebivalcev.

Regijski center opravlja dispečarsko službo na področju varstva pred požarom za skupaj več kot 135 gasilskih društev, med njimi tudi za dve poklicni gasilski enoti. V ta namen vodi regijski center seznam vseh gasilskih društev na Gorenjskem, s pregledom operativnih območij delovanja posameznih enot. Pri opravljanju dispečarske službe na področju nujne medicinske pomoči sodeluje z osmimi postajami nujne medicinske pomoči. Na območju regijskega centra deluje tudi deset postaj gorske reševalne službe. Regijski center vodi seznam članov postaj GRS, z območji operativnega delovanja. Za opravljanje drugih nalog vodi tudi sezname pristojnih inšpekcijskih služb, seznam vseh javnih zavodov in služb ter seznam odgovornih delavcev v občinah, ki se jih obvešča v primeru naravnih in drugih nesreč. Regijski center opravlja v popoldanskem času tudi dispečarsko službo za nujno veterinarsko pomoč.

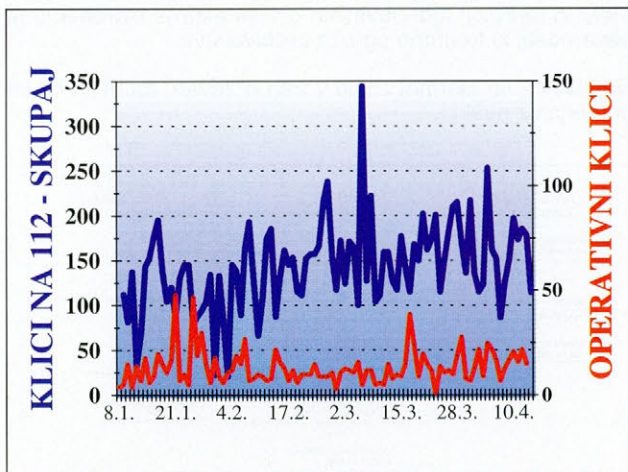
Organizacija delovanja – prvi koraki

Uprava za obrambo Kranj je bila ena izmed nosilcev nalog na področju zagotavljanja operativnih pogojev za delovanje regijskega centra v Kranju. Skupaj s sodelavci uprave RS za zaščito in reševanje ter uprave za gradbene, stanovske in splošne zadeve so bili pravočasno opravljeni zahtevni tehnični in organizacijski ukrepi za začetek nemotenega dela. Center je začel delo v novih prostorih in novih pogojih decembra 1996.

Novinarji so bili prva ciljna skupina, ki so ji bile predstavljene naloge regijskega centra ter način obveščanja javnosti in

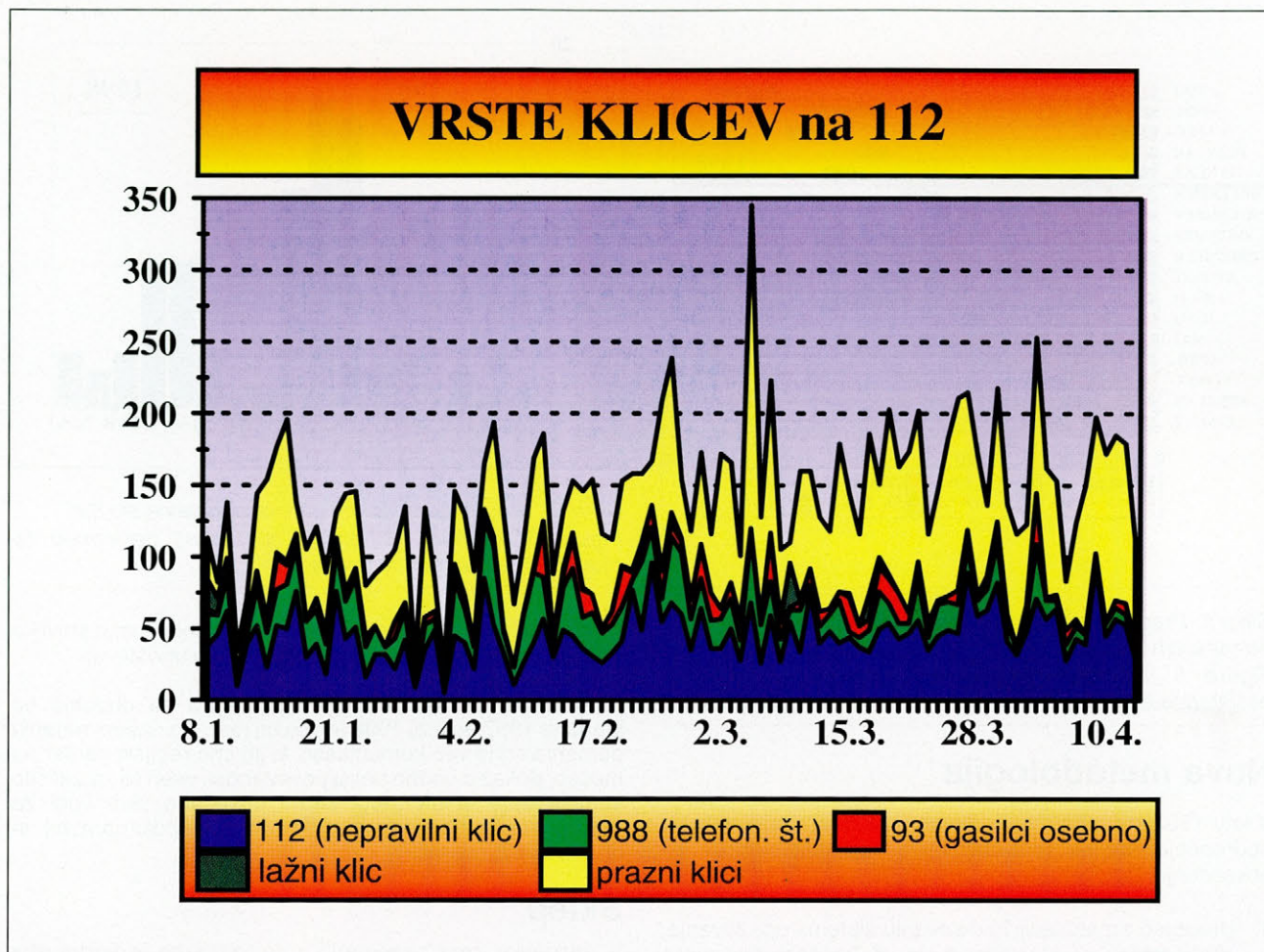
* Uprava za obrambo Kranj, Bleiweisova 32, Kranj

medijev v primeru večjih nesreč. S predstavniki ministrstva za notranje zadeve, UNZ Kranj so se dogovorili za redne mesečne sestanke na ravni vodij centrov, regijskega centra za obveščanje in operativno - komunikacijskega centra, katerih osnovni namen bo medsebojno informiranje ter odpravljanje ugotovljenih napak pri delu. Za boljšo medsebojno informiranost je bilo organiziranih tudi nekaj predstavitev obiskov za pripadnike Slovenske vojske. Sestanek z župani gorenjskih občin je spadal med predstavljene sestanke, na katerem so bili župani seznanjeni z organizacijo obveščanja gasilskih enot po ukinitvi telefonskih števil 93.

Slika 1. Pregled klicev v sili v obdobju januar – marec 1997
Figure 1. Emergency calls in the period from January – March 1997

Podobne predstavitve dela regijskega centra so bile pripravljene še za komunalna podjetja, predstavnike zdravstvenih domov, z nevladnimi organizacijami, ki opravljajo naloge zaščite in reševanja na območju Gorenjske (taborniki, potapljači, radioamaterji, jamarji, vodniki reševalnih psov), z inšpektorji (zdravstveni, energetski, za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, tržni, za okolje in prostor, za delo, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami), z načelniki postaj GRS na Gorenjskem, s predstavniki območnih enot Zavoda za gozdove Slovenije idr.

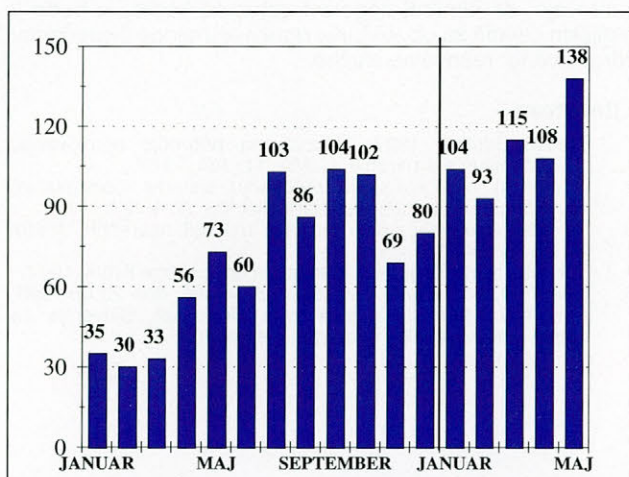

Slika 2. Pregled vrste klicev v obdobju januar - marec 1997
Figure 2. Type of calls in the period from January–March 1997

Osnovni namen vseh sestankov je bil seznaniti predstavnike posameznih služb, društev, zavodov, podjetij z dotodanjim delom regijskega centra in izkušnjami pri uveljavitvi nove telefonske številke za klic v sili - 112.

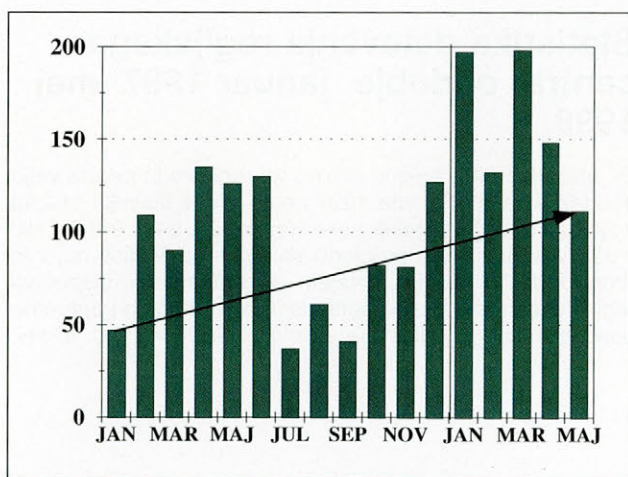
ReCO je vodil od januarja do aprila 1997 posebno statistiko klicev, iz katere je razvidno, da se je število vseh klicev

bistveno povečalo, po prvih ocenah za sedemkrat, da je število operativnih klicev, takih, zaradi katerih je potrebna intervencija reševalnih služb, dokaj stalno - povprečno 12 na dan, da je bilo potrebnih za en operativni klic še najmanj 15 klicev obveščanja.

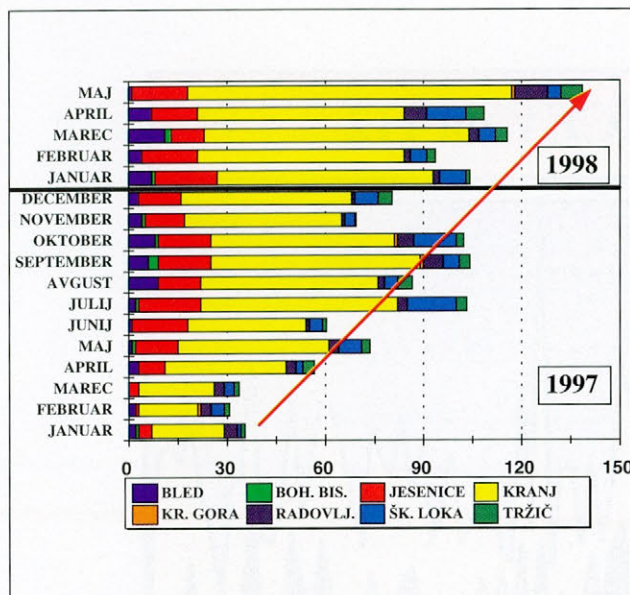
Slika 3. Pregled števila klicev za nujno medicinsko pomoč po mesecih

Figure 3. Number of calls for emergency medical assistance acc. to months

Slika 4. Pregled števila klicev za nujno medicinsko pomoč po postajah

Figure 4. Number of calls for emergency medical assistance acc. to stations

Slika 5. Pregled števila klicev za nujno veterinarsko pomoč po mesecih

Figure 5. Number of calls for emergency veterinary assistance acc. to months

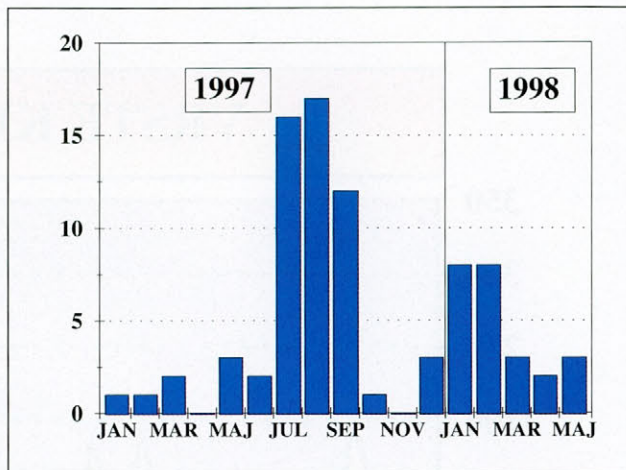
Nova metodologija

V letu 1997 sta izšla dva pomembna podzakonska akta, ki podrobneje urejata tudi delovanje regijskih centrov za obveščanje.

1. Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja je dokončno opredelila delovanje regijskih centrov za obveščanje. V uredbi so naštetni vsi organi in organizacije, ki morajo poročati o pojavih, ki bi lahko povzročili nesrečo, pristojnemu regijskemu centru.
2. Za nadaljnje delovanje regijskih centrov pa je organizacijsko in metodološko morda še pomembnejše navodilo za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah. Navodilo določa metodologijo sporočanja, zbiranja, obdelave, shranjevanja, posredovanja in uporabe podatkov, pomembnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Statistika delovanja regijskega centra: obdobje januar 1997–maj 1998

Pri statističnem pregledu delovanja regijskega centra velja poudariti, da so bile leta 1997 poleg klicne številke 112 na voljo tudi dotedanje telefonske številke 93, 94 in 985 za klic v sili. V statističnem pregledu so zajeti samo tisti nujni in drugi klici, ki so jih sprejeli ali preusmerili dispečarji regijskega centra. To pomeni, da je bilo lahko za konkretno postajo nujne medicinske pomoči bistveno več klicev,

Slika 6. Število akcij postaj gorske reševalne službe
Figure 6. Number of rescue operations performed by mountain rescue service units

vendar so bili to neposredni klici na javno telefonsko številko postaje, ki jih v pregledu delovanja nismo upoštevali.

Iz statistike delovanja regijskega centra za obdobje od januarja 1997 do maj 1998 je opaziti rast. Po našem mnenju pomeni vedno več komunikacij, ki jih ima regijski center na mesec, dokaz o vedno boljši povezanosti vseh sil za zaščito in reševanje in na drugi strani povečano skrb ljudi za preprečevanje oziroma zmanjševanje posledic naravnih in drugih hudih nesreč.

Sklep

V prispevku smo zanemarili organizacijske in kadrovske težave, ki so bile povezane z začetkom delovanja regijskih centrov za obveščanje, tudi v Kranju. S skupnimi naporji vseh dispečarjev v centru za obveščanje in svetovalcev v izpostavah uprave za obrambo Kranj pa postaja regijski center resnična telekomunikacijska hrbtenica celotnega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji.

Vsi številčni pregledi dela v regijskem centru kažejo na povečan obseg nalog, ki jih opravljajo dispečarji. Tudi zato je treba nemudoma materializirati sklepe Vlade Republike Slovenije, ki od ministrstva za zdravstvo ponovno zahtevajo, da čimprej zagotovi ustrezne kadre, ki bodo v regijskih centrih za obveščanje opravljali naloge dispečarjev zdravstveno reševalne službe.

Literatura

1. Srečko Šestan, 1997, Novosti na področju opazovanja, obveščanja in alarmiranja, UJMA, 11, 161 – 163.
2. Uredba o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja, Uradni list RS, št. 45/97.
3. Navodilo za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah, Uradni list RS, št. 54/97.
4. Poročilo o delu Regijskega centra za obveščanje Kranj, 1997.
5. Sklepi 63. seje Vlade Republike Slovenije, dne 28.05.1998; Obravnava poročila Inšpektorata Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.